

# ZPRAVODAJ

*Místní akční skupiny Havlíčkův kraj*

II / 2014



**Přinášíme vám informace:**



**CO SE NÁM SPOLEČNĚ PODAŘILO**

*- představení realizovaných projektů v letech 2007-2013*



**SPOLUPRÁCE PRO VĚTŠÍ SOUNÁLEŽITOST  
lidí a organizací**



*Inspirujte se* **RECEPTY Z NAŠEHO KRAJE**



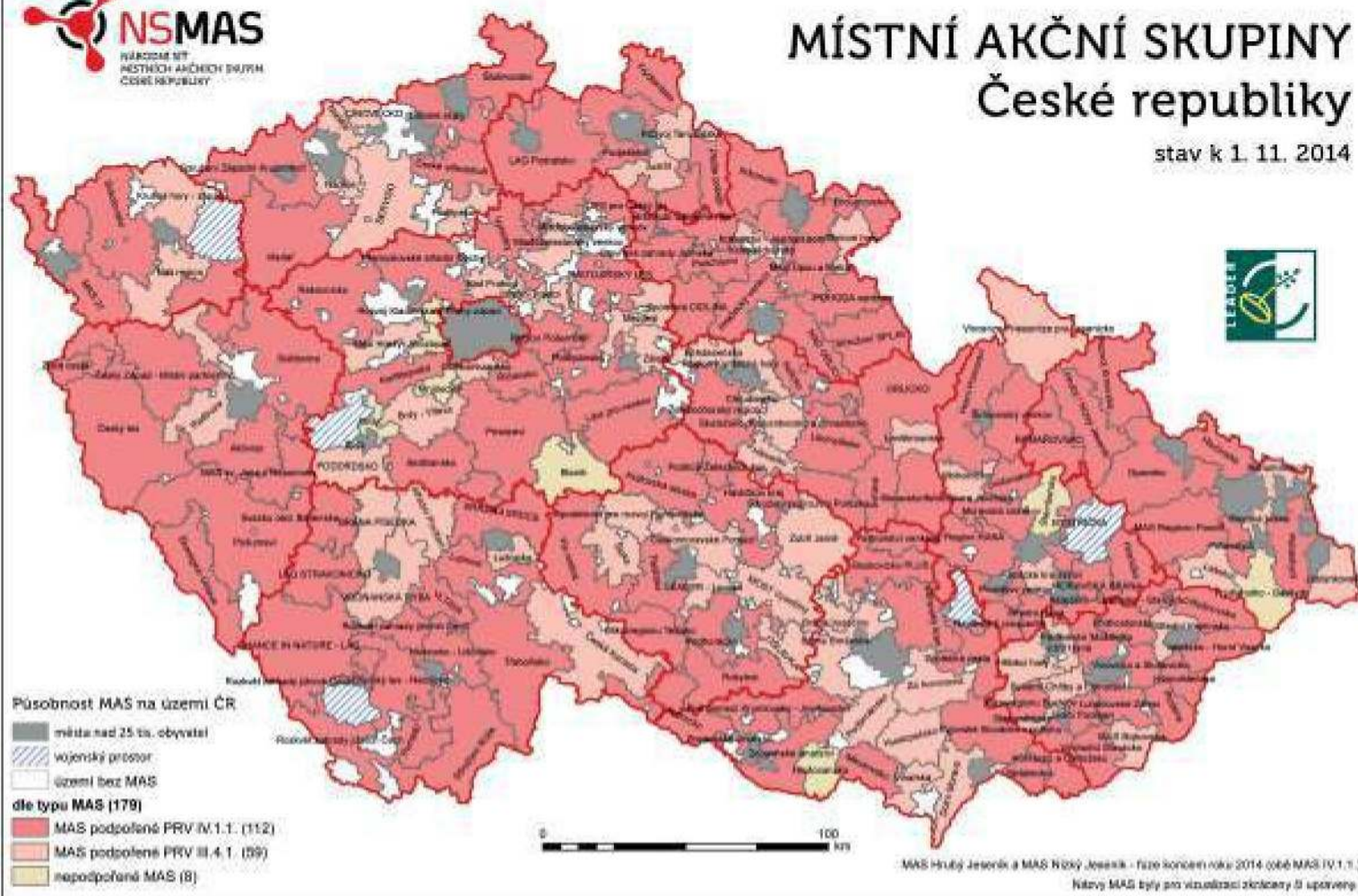
**POVĚSTI a další zajímavé čtení**





## MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY České republiky

stav k 1. 11. 2014



## OBSAH ČÍSLA

Místní akční skupiny České republiky	2	Spolupracujeme a setkáváme se	10
Místní akční skupina Havlíčkův kraj, o.p.s.	3	Pověsti z kraje	12
Co se nám společně podařilo	4	Co je u nás nového?	13
Co se nám společně podařilo	5	Krajové speciality	18
– realizované projekty 2007–2013		Dětské okénko	20

### ZPRAVODAJ MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY HAVLÍČKŮV KRAJ, Číslo 2 – Ročník 2014

Tento informační materiál vydal Havlíčkův kraj, o.p.s. jako zpravodaj pro informování všech obyvatel a subjektů zapojených do rozvoje území působnosti MAS Havlíčkův kraj. Za informace v článkách jsou odpovědní autoři.

Fotografie: archiv Havlíčkův kraj, o.p.s., archivy obcí, od dopisovatelů, 123RF.cz; shutterstock.com

Vydání připravila Bc. Hana Půžová, tel. 561 110 570, puzova@havlickuvkraj.cz

Zodpovědná vedoucí vydání Jaroslava Hájková, tel. 774 420 913, hajkova@havlickuvkraj.cz

Sídlo: Havlíčkův kraj, o.p.s., Školní 500, 582 63 Ždírec nad Doubravou

Kancelář: Havlíčkův kraj, o.p.s., Havlíčkova ulice 67, 582 23 Havlíčkova Borová







Byla založena jako obecně prospěšná společnost v roce 2006 s cílem podpořit rozvoj venkovského regionu v daném území z Programu rozvoje venkova ČR na období 2007–2013/Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD), z osy IV. LEADER, opatření IV. 1.2. Realizace místní rozvojové strategie „Havlíčkův kraj region spokojeného života pro všechny“.

MAS leží v severní části Kraje Vysočina. Územně působí na katastrech 61 obcí. Cílem MAS je aktivovat občany, vytvářet partnerství, podporovat dobrovolnou činnost a zapojovat obyvatele do veřejného života včetně podílení se na rozhodovacích pravomocích. MAS Havlíčkův kraj je otevřená společnost založená na principech místního partnerství, subjekt, kde má každý aktivní subjekt či osoba působící na území MAS možnost zapojit se do jejího fungování.

## ŽIVÝ VENKOV

V roce 2013 se MAS Havlíčkův kraj přihlásila k programu Místní agenda 21 (MA21). MA21 je programem konkrétních obcí, měst, regionů, který zavádí principy trvale udržitelného rozvoje do praxe při zohledňování místních problémů. Je tvořen ve spolupráci s občany a organizacemi a jeho cílem je zajištění dlouhodobě vysoké kvality života a životního prostředí na daném místě.

- **Podporujeme** kulturní, společenské a sportovní dění na území MAS. Pořádáme např. prezentační akce MAS a společné výstavy.
- **Pořádáme komunitní setkání** s občany, představiteli místních samospráv a neziskových organizací, s podnikateli. Za poslední dva roky jsme uspořádali nespočet komunitních setkání v obcích Havlíčkova kraje, abychom vyburcovali místní občany k chuti podílet se na přípravě místní rozvojové strategie pro další plánovací období 2014–2020.
- **Spolupracujeme** s ostatními MAS v České republice i s Celostátní sítí pro venkov. Jsme členy Národní sítě MAS a NS MAS Kraje Vysočina. **Zapojujeme se do projektů spolupráce** – společně s jinými MAS z ČR připravujeme projekty spolupráce, jejichž realizace probíhá a ukončení realizace předpokládáme v roce 2015.
- **Propagujeme** místní výrobce a jejich produkty.

Místní akční skupina Havlíčkův kraj je založena na vzájemném partnerství a spolupráci a na svém území pracuje pomocí metody LEADER. Aby bylo možné region správně rozvíjet, musí mít MAS především představu o tom, co region potřebuje, co chce MAS podporovat, a vše musí mít ve strategii rozvoje regionu. Členem MAS se může stát každý, kdo je ochoten se na tvorbě této strategie podílet, každý, kdo si myslí, že k ní má co říct, každý, koho zajímá budoucnost našeho venkova.

**Základní principy metody LEADER** stanovené Nařízením rady EU č. 1698/2005, článek 61

- **Existující strategie místního rozvoje**
- **Partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem na místní úrovni** tvořící místní akční skupinu (MAS)
- **Přístup „zdola-nahoru“ při přípravě i realizaci strategie** – o budoucnosti regionu rozhodují lidé žijící a pracující na území, znající jeho tradice a potřeby
- **Integrované a vícesektorové akce**
- **Inovační přístup** – nalézání nových řešení problémů venkovských regionů
- **Spolupráce** – společné projekty MAS v rámci státu, EU a dalších zemích
- **Vytváření sítí** – výměna zkušeností mezi skupinami LEADER

## Naplňování metody LEADER prostřednictvím Místních akčních skupin

Metoda LEADER je iniciativou propojující aktivity, které rozvíjejí venkovskou ekonomiku. Hlavním cílem je intenzivně podporovat rozvoj venkova prostřednictvím místních obyvatel. Implementace metody LEADER probíhá prostřednictvím tzv. Místních akčních skupin (MAS). MAS je místní partnerství mezi soukromým a veřejným sektorem působící na vymezeném subregionálním území, pro něž navrhuje a provádí strategii. Hlavním úkolem MAS je aktivizace občanů daného území, budování partnerství, sjednocování lidí a podporování dobrovolné činnosti na všech úrovních aktivit obyvatel venkova.

V rámci programového období 2007–2013 byla podpora MAS umožněna jen prostřednictvím Programu rozvoje venkova. MAS podpořené v rámci osy IV získaly finanční prostředky nejen na realizaci své strategie území, ale zároveň na provozní výdaje a výdaje spojené s pořádáním informačních a propagačních akcí. Další podpora, kterou mohly využít všechny MAS i nepodpořené, byla zaměřena na realizaci projektů spolupráce.

V novém programovém období bude podpora MAS rozšířena do ostatních Evropských strukturálních a investičních fondů, přes které je možné využít metodu LEADER jako komunitně vedený místní rozvoj (CLLD). K implementaci CLLD se k Programu rozvoje venkova připojí Integrovaný regionální operační program (pod Ministerstvem pro místní rozvoj), Operační program Zaměstnanost (pod Ministerstvem práce a sociálních věcí) a Operační program Životní prostředí (pod Ministerstvem životního prostředí). Provozní náklady a náklady na oživení strategií komunitně vedeného místního rozvoje budou hrazeny prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu z Evropského fondu pro regionální rozvoj.



# CO SE NÁM SPOLEČNĚ PODAŘILO...

## STRATEGICKÝ PLÁN LEADER MAS HAVLÍČKŮV KRAJ PRO OBDOBÍ 2007–2013

Strategický plán Leader MAS Havlíčkův kraj – region spokojeného života pro všechny na roky 2007–2013 je název dokumentu, na základě kterého mohly být realizovány všechny projekty.

Myšlenka spolupráce na základě principů LEADER vzešla počátkem roku 2006 od Zemědělské a.s. Krucemburk, která za tímto cílem oslovila město Ždírec nad Doubravou. Strategický plán LEADER byl v konečné verzi zformulován pracovní skupinou složenou ze zástupců členů MAS veřejného sektoru, zástupců podnikatelů a nestátních neziskových organizací včetně církví a fyzických osob.

V roce 2008 byl Strategický plán LEADER 2007–2013 vybrán a podpořen z Ministerstva zemědělství ČR a MAS se zařadila mezi 48 vybraných MAS.

► Realizované projekty na území MAS

## REKAPITULACE DOTACÍ Z PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR NA OBDOBÍ 2007–2013 V RÁMCI OSY IV. LEADER

V období 2007–2013 Místní akční skupina Havlíčkův kraj vyhlásila 10 Výzev pro předkládání projektů v rámci realizace Strategického plánu LEADER „Havlíčkův kraj – region spokojeného života pro všechny“. Za období od roku 2008 do roku 2013 rozdělila MAS mezi 58 vybraných projektů přes 31 mil. Kč. Realizace priorit a cílů Strategického plánu LEADER probíhalo pomocí následujících opatření:

▼	<b>FICHE 1</b>	Podpora rozvoje zemědělských podniků	4 772 769 Kč
▼	<b>FICHE 2</b>	Podpora lesnictví	1 557 440 Kč
▼	<b>FICHE 3</b>	Podpora drobného podnikání v MAS Havlíčkův kraj	1 557 440 Kč
▼	<b>FICHE 4</b>	Zlepšení kvality života v regionu Havlíčkův kraj	17 567 900 Kč
▼	<b>FICHE 5</b>	Cestovní ruch - záruka prosperity	442 387 Kč
▼	<b>FICHE 6</b>	Kulturní a historické dědictví - bohatství regionu Havlíčkův kraj	4 282 810 Kč
▼	<b>FICHE 7</b>	Podpora společenských funkcí lesa	840 449 Kč

CELKEM: **31 021 195 Kč**



Představujeme vám projekty, které byly zrealizovány díky existenci MAS Havlíčkův kraj s podporou Programu rozvoje venkova ČR, opatření LEADER, v období 2007–2013.



**Název žadatele:** Zemědělská a.s. Krucemburk, akciová společnost

**Název projektu:** Technologie skladu obilovin

**Popis projektu:** Realizací projektu byla dostavěna dvě sila na obilí, každé o kapacitě 1300 m<sup>3</sup>, a dopravní cesty včetně instalace teploměru pro dopravu obilí z těchto sil na čističku a sušku. Sila byla osazena na rovném betonovém dnu, ve kterém byl proveden kanál pro vyskladňovací dopravník a kanály pro aktivní větrání. Projektem pořízená technologie pro skladování obilovin a řepky je využívána ke svému účelu celoročně.



**Název žadatele:** APOLY Trade s.r.o.

**Název projektu:** Zvýšení kvality technického vybavení

**Popis projektu:** Předmětem projektu bylo pořízení horizontálního lisu a elektrického manipulačního vozíku. Paketový (horizontální) lis umožňuje slisování odpadových materiálů do úhledných balíků, elektrický manipulační vozík slouží k lepší manipulaci těchto slisovaných balíků. Díky oběma zařízením došlo ke zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců a ke zvýšení produktivity práce. Projektem bylo vytvořeno také jedno nové pracovní místo, které je vhodné i pro osoby zdravotně handicapované.



**Název žadatele:** Město Příbyslav

**Název projektu:** Kulturní dům Příbyslav – rekonstrukce elektroinstalace a elektroakustiky

**Popis projektu:** Předmětem projektu bylo vybudování nových rozvodů elektroinstalace a elektroakustiky, modernizace osvětlovacích, zvukových a promítacích zařízení včetně instalace nouzového osvětlení pro únikové cesty v kulturním domě v Příbyslavi. Dále nákup nových technických zařízení: řídicí pult scénického osvětlení, ovládací pult opony, pracovní osvětlení, mixážní pult, odposlechové mikrofony, zesilovač, mikrofony, aktivní systém a pult inspicie. Díky projektu došlo ke snížení energetické náročnosti provozu v budově, k usnadnění práce pro obsluhu všech zařízení a k modernizaci zařízení potřebných k chodu divadla, kina a provozního zázemí (osvětlení, zvukové a promítací vybavení, tahová zařízení apod.) a také ke zvýšení návštěvnosti, bezpečnosti a komfortu návštěvníků kulturního domu.



**Název žadatele:** Římskokatolická farnost Pohled

**Název projektu:** Rekonstrukce kostela sv. Kateřiny Alexandrijské ve Stříbrných Horách

**Popis projektu:** Projekt se zabýval nátěrem střechy a okapových prvků na kostele sv. Kateřiny Alexandrijské ve Stříbrných Horách. Celkově bylo ošetřeno 556,7 m<sup>2</sup> střechy a jejích částí. Díky projektu došlo k zhodnocení objektu a k zachování kulturní památky, která je pravidelně využívána k bohoslužebným účelům, k pořádání koncertů a dalších kulturních a společenských akcí. Vzhledem k tomu, že kostel představuje nejvýznamnější historickou atraktivitu v obci, měla realizace projektu pozitivní dopad i na další rozvoj cestovního ruchu.



**Název žadatele:** Město Ždírec nad Doubravou

**Název projektu:** Rekonstrukce přístupové cesty k památkově chráněnému areálu kostela sv. Václava v Horním Studenci

**Popis projektu:** Projekt řešil rekonstrukci přístupové cesty – schodiště včetně zábradlí a chodníku z místní komunikace k ohradní zdi kostela sv. Václava v Horním Studenci. Stávající přístupová cesta byla rozebrána a znovu zhotovena tak, aby kopírovala původní cestu. Realizací projektu došlo k snadnějšímu a bezpečnějšímu přístupu veřejnosti k památkově chráněnému areálu kostela a také ke zlepšení vzhledu celého veřejného prostranství.



**Název žadatele:** Město Ždírec nad Doubravou

**Název projektu:** Přístavba multifunkčního sálu se zázemím k Městskému úřadu Ždírec nad Doubravou

**Popis projektu:** Výstupem projektu byla přístavba budovy městského úřadu, ve které vznikl multifunkční sál s multimediálním vybavením (dataprojektor, projekční plátno, kvalitní ozvučení, internetové připojení), kanceláře kontaktního místa státní sociální podpory a technická místnost pro obecní rozhlas. Multifunkční sál slouží jako zasedací místnost zastupitelstva města, místo k setkávání klubu seniorů, místních spolků a k nejrůznějším kulturním činnostem (výstavy, besedy, matriční obřady apod.).



**Název žadatele:** Obec Stříbrné Hory

**Název projektu:** Rekonstrukce víceúčelového kulturního domu

**Popis projektu:** Projekt řešil výměnu nefunkčních oken a zateplení tří stran kulturního domu, úpravu atiky, její částečné ubourání a oplechování. Budova byla z východní části osazena novými požárními dveřmi včetně panikového kování namísto jednoho stávajícího okna. Na kulturním domě byl osazen také nový žlab a svod. Realizací projektu došlo ke snížení energetické náročnosti budovy, k jejímu zhodnocení, lepšímu využívání a zvýšení multifunkčnosti. Kulturní dům je využíván nejen všemi občany obce Stříbrné Hory, ale i některými spolky z Pohledu a Dlouhé Vsi.



**Název žadatele:** Město Příbyslav

**Název projektu:** Příbyslav – Úprava cestní sítě v okolí kostela Narození sv. Jana Křtitele

**Popis projektu:** Projekt se zabýval celkovou rekonstrukcí přístupové cesty k jedné z nejvýznamnějších kulturních památek v Příbyslavi – ke kostelu Narození sv. Jana Křtitele. Plocha před položením nové dlažby byla rozebrána a podkladová vrstva byla zhutněna, poté došlo k položení nové dlažby (žulová kostka 10 x 10 cm), která byla kladena do lože, k osazení obrubníků z větších kostek a k vybudování odvodňovacího kamenného žlabu podél cesty. Žulové dlaždění bylo položeno dle požadavků památkového ústavu. Realizací projektu došlo ke zlepšení funkčnosti, zvýšení bezpečnosti chodců, usnadnění údržby a také ke zvýšení estetičnosti okolí kostela.



**Název žadatele:** Městys Havlíčkova Borová

**Název projektu:** Požární zbrojnice – prostor pro klubovou činnost

**Popis projektu:** Realizací projektu vznikl nový prostor pro klubovou činnost v požární zbrojnici v Havlíčkově Borové. V nově vybudované požární zbrojnici byly využity půdní prostory pro vybudování klubovny pro spolkovou činnost. Projektem došlo k zateplení stropů, vybudování sociálního zařízení, kuchyňky a klubovny s kapacitou 60 míst. V rámci projektu bylo zakoupeno také vybavení – stoly a židle. Realizací projektu došlo k využití volných podkrovních prostor v budově požární zbrojnice, byly vytvořeny vhodné podmínky pro volnočasové aktivity všech věkových skupin.





**Název žadatele:** Římskokatolická farnost Sopoty  
**Název projektu:** Stavební úpravy kůru v kostele Navštívení Panny Marie v Sopotech

**Popis projektu:** Realizací projektu byla posílena statika kůru a zhotovena nová elektroinstalace v kostele Navštívení Panny Marie v Sopotech. Současně proběhla výměna či oprava dřevěné konstrukce kůru, a to dle požadavků pracovníků památkového ústavu. Díky projektu bylo možno na opravený kůr osadit varhany, jejichž tóny doprovázejí každé bohoslužby a pravidelné koncerty v tomto poutním místě.



**Název žadatele:** Tělocvičná jednota Sokol Krucemburk  
**Název projektu:** Sokolovna Krucemburk – statické zajištění stropu

**Popis projektu:** Projekt se zabýval statickým zajištěním nosných trámů ocelovými nosníky, instalací nového stropního podhledu a výměnou svítidel včetně elektroinstalace v místní sokolovně. Zesílením stropu ocelovými nosníky došlo k zlepšení bezpečnosti osob využívajících prostory sálu objektu a díky instalaci podhledu stropu pak k úspoře energií. Realizace projektu přispěla k lepšímu využití celého objektu sokolovny, která slouží především místním spolkům.



**Název žadatele:** Ing. Miroslav Marek, Hudeč – Podmoklany  
**Název projektu:** Nové technické vybavení provozovny

**Popis projektu:** Předmětem projektu byl nákup formátovací pily a tloušťkovací frézky. Formátovací pila je stroj určený pro přesné dělení velkoplošných a laminovaných materiálů. Tloušťkovací frézka je používána k ubrání vrstvy dřeva z jedné strany materiálu, s cílem dosáhnout požadované tloušťky obrobku, rovného a kvalitního povrchu. Realizací projektu došlo ke zvýšení produktivity práce, rozšíření výroby a zlepšení pracovního prostředí.



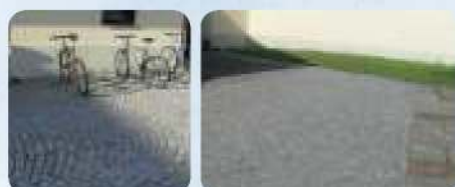
**Název žadatele:** Zemědělská a.s. Krucemburk, akciová společnost  
**Název projektu:** Krucemburk – porodna krav  
**Popis projektu:** Předmětem projektu byla rekonstrukce porodny krav, ve které bylo vyřešeno nevy-

hovující technologické hrazení v lehátkách. Projekt obsahoval stavební část, která zahrnovala bourací práce, zemní práce, provedení svislých a vodorovných konstrukcí, izolace a úpravy povrchů, elektroinstalace, kanalizace, malby a nátěry, a technologickou část, která řešila napájení a ustájení zvířat. Realizací projektu došlo k oddělení dojnic v době mlezivé, před porodem a v době porodu a ke zvýšení produktivity práce.



**Název žadatele:** Město Ždírec nad Doubravou  
**Název projektu:** Lesopark Kopanina – obnova cestní sítě

**Popis projektu:** Projekt obnovil a doplnil cestní síť včetně mobiliáře v lesoparku Kopanina, a tím jej zpřístupnil široké veřejnosti. Záměrem projektu bylo také zachovat stávající lesní porosty a vymýtit podrosty. Vzniklé cesty byly navrženy tak, aby propojovaly komunikační síť zástavby obklopující les, a to hlavně pro pěší a cyklisty. Realizací projektu došlo k vyřešení problému špatného stavu cest a doplnění chybějícího mobiliáře (lavičky, odpadkové koše). Lesopark Kopanina je využíván hlavně obyvateli Ždírc nad Doubravou a jeho místních částí k procházkám a odpočinku.



**Název žadatele:** Římskokatolická farnost Příbyslav  
**Název projektu:** Úpravy zpevněných ploch a odvodnění dvora areálu fary Příbyslav

**Popis projektu:** Realizovaný projekt se zabýval odvodněním farního dvora včetně opatření proti vlhkosti zdi přilehlé budovy. Stávající plochy byly opatřeny novým povrchem tvořeným žulovou dlažbou z kostek (10 x 10 cm), a to v návaznosti na kamennou dlažbu v Městské památkové zóně v Příbyslavi. Projekt přispěl ke zvýšení bezpečnosti návštěvníků fary, turistů a obyvatel města. Nové plochy nyní umožňují i umístění drobného mobiliáře.



**Název žadatele:** TJ JISKRA Vojnův Městec  
**Název projektu:** Přístavba a stavební úpravy sokolovny ve Vojnově Městci

**Popis projektu:** Předmětem projektu byla realizace přístavby budovy místní sokolovny, díky níž vznikla skladová místnost na tělocvičné nářadí a přenosné vybavení, uložení stolů, židlí a divadelních kulís. Nový prostor přispěl k celkovému zjednodušení manipulace při přípravě nejrůznějších akcí. V patře byla vybudována klubovna, sociální zázemí a jeden ubytovací pokoj.



**Název žadatele:** Ing. Miroslav Marek, Hudeč – Podmoklany

**Název projektu:** Nové technické vybavení provozovny

**Popis projektu:** Díky projektu bylo do provozovny žadatele pořízeno moderní centrální odsávací zařízení s následným lisováním odpadu z truhlářské provozovny, které výrazně zlepšilo pracovní podmínky obsluhy strojů. Vyprodukovaný odpad je zpětně využit jako palivo pro zdroj tepla výrobních prostor. Pořízené centrální odsávací zařízení se skládá z ventilátoru, filtrační jednotky, která je určena pro lokální nebo centrální odsávání pilin a dalšího prachu v suchém i mokřém stavu, a lisovacího zařízení. Realizací projektu došlo k zlepšení pracovního prostředí, snížení potřeby namáhavé ruční práce, zlepšení hospodářského výsledku firmy a stavu životního prostředí (nižší prašnost, méně produkovaných odpadů).



**Název žadatele:** Družstvo vlastníků půdy a majetku Slavíkov

**Název projektu:** Manipulační plocha Dolní Vestec

**Popis projektu:** Předmětem projektu bylo vybudování zpevněné manipulační plochy o velikosti 942 m<sup>2</sup> z asfaltového betonu, která je lemována obrubníky s opěrou a slouží k přístupu do jednotlivých objektů ve středisku Dolní Vestec a k přesunu v areálu družstva. Plocha umožňuje plné využití velkoobjemového dopravního systému a usnadňuje vjezd a výjezd do jednotlivých objektů.



**Název žadatele:** Město Ždírec nad Doubravou  
**Název projektu:** Energetická optimalizace hasičské zbrojnice a hasičské klubovny Ždírec nad Doubravou

**Popis projektu:** Realizací projektu došlo k podstatnému snížení energetické náročnosti budovy hasičské zbrojnice a klubovny, potažmo emisí CO se současným zvýšením komfortu v užívání budovy. Zároveň došlo ke zkvalitnění zázemí pro výjezdovou jednotku v režimu JPO II a JPO III a také pro spolkovou činnost hasičského sboru, zejména pro mládež, která budovu taktéž využívá.



**Název žadatele:** Obec Podmoklany  
**Název projektu:** Přístavba hasičského domu v Podmoklanech



**Popis projektu:** Výstupem projektu byla přístavba stávající budovy hasičské zbrojnice o celkové zastavěné ploše 136 m<sup>2</sup>. Díky projektu vznikly nové prostory klubovny sloužící jako zázemí nejen místním hasičům, ale také dalším spolkům působícím v obci – Sokol Podmoklany, Honební společenstvo apod. Nové prostory jsou využívány pro konání nejrůznějších společenských akcí (setkávání důchodců, mládeže, matek s dětmi, oslavy jubileí apod.).



**Název žadatele:** Havlíčkova Borová zemědělská a.s.  
**Název projektu:** Oprava komunikací a ploch v areálu Havlíčkova Borová zemědělská a.s.

**Popis projektu:** Předmětem projektu byla oprava komunikací a manipulačních ploch v areálu akciové společnosti Havlíčkova Borová zemědělská a.s. o celkové ploše 2 230 m<sup>2</sup>. Nové komunikace nyní slouží k zajištění zemědělské výroby, manipulační plocha k manipulaci s materiálem a zvířaty mezi objekty. Projektem došlo ke zvýšení efektivity práce.



**Název žadatele:** Římskokatolická farnost Havlíčkova Borová

**Název projektu:** Stavební obnova hospodářské budovy v areálu fary Havlíčkova Borová

**Popis projektu:** Realizací projektu došlo k rekonstrukci hospodářské budovy bývalého chléva v areálu fary v Havlíčkově Borové. Projekt zahrnoval sanační práce, stavební úpravy a kompletní výměnu dveřních a okenních otvorů. V budově došlo k vybudování nových rozvodů vody, kanalizace a elektřiny. Realizací projektu vznikl sál se sociálním zázemím. Prostory jsou využívány pro konání kulturních, společenských, jednání a přednáškových akcí.



**Název žadatele:** Městys Havlíčkova Borová

**Název projektu:** Parkoviště a přístupová cesta ke kostelu a hřbitovu Havlíčkova Borová

**Popis projektu:** V rámci projektu byla provedena stavba parkoviště a přístupové cesty ke kostelu sv. Víta a hřbitovu v Havlíčkově Borové, při které byl kladen zřetel nejen na životní prostředí, ale také na památkovou hodnotu. Realizací projektu došlo k částečnému vyrovnání terénu a jeho odvodnění, bylo vystavěno značené parkoviště pro 20 osobních vozidel se stáním pro tělesně postižené. Dále byla zpevněna a ohraničena navazující přístupová cesta obrubníky a v návaznosti na parkoviště byly vystavěny opěrné zídky z kamene.



**Název žadatele:** Město Ždírec nad Doubravou

**Název projektu:** Víceúčelová nástavba pavilonu Mateřské školy Ždírec nad Doubravou

**Popis projektu:** Realizace projektu spočívala v nástavbě pavilonu mateřské školy společně s přístavbou schodiště a přístavbou jídelny mateřské školy. Projektem došlo ke zvýšení kapacity mateřské a základní školy, zvýšením počtu zaměstnanců příspěvkové organizace Základní škola a Mateřská škola Ždírec nad Doubravou o dvě učitelky v mateřské škole a zajištění stravování dětí z mateřské školy ve vlastní jídelně.



**Název žadatele:** Městys Krucemburk

**Název projektu:** Rozšíření zpevněných ploch na katolickém hřbitově v Krucemburku

**Popis projektu:** Výsledkem projektu bylo rozšíření a nové vydláždění ploch na hřbitově u kostela sv. Mikuláše v Krucemburku. Jednalo se o 230 m<sup>2</sup> kamenné dlažby s obrubou. Realizací projektu došlo k celkovému zlepšení přístupu k hrobům, ke kostelu a cesty od jižní k severní bráně na katolickém hřbitově v Krucemburku.



**Název žadatele:** Obec Modlíkov

**Název projektu:** Zázemí pro kulturní vyžití a zlepšení vzhledu obce Modlíkov

**Popis projektu:** Předmětem projektu byla rekonstrukce jeviště ze západní strany, výstavba parkoviště a vjezdů u kulturního areálu a parkové úpravy v centru obce na ploše cca 293 m<sup>2</sup>. Realizací došlo k zlepšení spolkového života v obci prostřednictvím nabídky kvalitnějšího zázemí pro kulturní činnost a činnost místních organizací. Rovněž bylo vhodnými parkovými úpravami vyřešeno ozelenění těžko přístupného svahu za prodejnou ve středu obce.



**Název žadatele:** Obec Oudoleň

**Název projektu:** Hasičská zbrojnice Oudoleň – výměna vrat

**Popis projektu:** Předmětem projektu byla výměna vrat a výměna tří kusů oken u hasičské zbrojnice v Oudoleni. Stávající vrata byla vybourána a nahrazena vraty s integrovaným dveřním křídlem na elektro-pohon. Stará špaletová okna byla vyměněna za plastová vícekomorová okna. Realizací projektu došlo k úspoře energie.



**Název žadatele:** Město Ždírec nad Doubravou

**Název projektu:** Lesopark Kopanina – obnova cestní sítě, II. etapa

**Popis projektu:** Realizací projektu došlo ke komplexnímu vyřešení problému špatného stavu některých cest a k výstavbě chybějících cest v cestní síti lesoparku Kopanina. Dále bylo docíleno obnovy a doplnění cestní sítě a mobiliáře na části lesních pozemků. Lesopark je nyní lépe přístupný veřejnosti a je atraktivnější pro trávení volného času.



**Název žadatele:** Městys Krucemburk

**Název projektu:** Oprava ohradní zdi u kostela sv. Mikuláše v Krucemburku a úprava zpevněných ploch

**Popis projektu:** Projekt řešil opravu západní strany ohradní zdi kostela a úpravu zpevněných ploch v okolí kostela sv. Mikuláše v Krucemburku. Stávající zeď byla rozebrána, stavební dílce očištěny a zeď byla znovu vyzděna. V rámci projektu byl vybudován bezbariérový přístup v průchodu ohradní zdi ze západní strany. Při výstavbě byl brán zřetel na životní prostředí a na doporučení orgánů památkové péče. Projekt přinesl celkové zlepšení stavu ohradní zdi kostela, která byla už částečně rozpadlá, a přístupnosti celého hřbitova nejen pro občany, ale také pro návštěvníky, kteří navštěvují hrob akademického malíře Jana Zrzavého.



**Název žadatele:** Obec Slavětín

**Název projektu:** Oplocení víceúčelového hřiště

**Popis projektu:** Díky projektu bylo zhotoveno oplocení stávajícího hřiště u hasičské zbrojnice ve Slavětíně, které bylo ohraničeno ocelovým plotem a v dolní části bylo vyplněno dřevěnými fošnami. V rámci projektu byla vybudována vstupní branka a pro případný vjezd dvě brány o šíři 2,5 m. Záměrem projektu bylo zajistit bezpečnost uživatelů hřiště, které slouží široké veřejnosti.



**Název žadatele:** Martin Jonáš, Hluboká u Krucemburku  
**Název projektu:** Investice do podnikání – Jonáš Martin

**Popis projektu:** Projekt se zabýval investicí do zemědělské techniky, a to konkrétně do nákupu nového diskového sečícího stroje, který umožňuje přesné a efektivní seči. Sečí stroj splňuje náročné podmínky protierozního programu – sečí bez předchozí orby. Pořízení této techniky přispělo i ke zvýšení bezpečnosti práce.





**Název žadatele:** Město Ždírec nad Doubravou  
**Název projektu:** Památník padlých Ždírec nad Doubravou

**Popis projektu:** V rámci projektu byl proveden přesun pomníku padlých vojáků na nové stanoviště, kolem kterého byla vybudována plocha zpevněná žulovou dlažbou, na kterou navazuje dlážděný chodník, jenž propojuje areál mezi místními ulicemi. Díky projektu byl také zakoupen nový mobiliář – lavičky, odpadkové koše a informační tabule. Celý areál je nyní využíván také jako místo pro zastavení se a odpočinek. Rekonstrukcí získalo toto pietní místo odpovídající důstojný vzhled a stalo se přístupnější nejen místním obyvatelům, ale také návštěvníkům města.



**Název žadatele:** Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Krucemburku

**Název projektu:** Obnova elektroinstalace, vytápění a zateplení stropu evangelického kostela v Krucemburku

**Popis projektu:** Realizací projektu došlo k obnově části elektroinstalace, k zateplení stropu a intenzifikaci vytápění kostela Farního sboru Českobratrské církve evangelické v Krucemburku. Realizace projektu zlepšila tepelné prostředí v kostele, a to díky pořízení topných koberečků a zateplení stropu. Prostory kostela využívané Farním sborem Českobratrské církve evangelické i širokou veřejností získaly na kvalitě, došlo k úspoře elektrické energie a ke zvýšení komfortu při bohoslužbách a jednotlivých akcích, které jsou zde pravidelně pořádány.

zádových postřikovačů a 1 ks přívěsu. Nákup moderních strojů přispěl k zajištění konkurenceschopnosti družstva v lesnictví a zlepšil pracovní podmínky zaměstnanců žadatele.



**Název žadatele:** Římskokatolická farnost Krucemburk

**Název projektu:** Renovace střechy kostela sv. Václava v Horním Studenci

**Popis projektu:** Realizací projektu došlo ke kompletní renovaci střechy kostela sv. Václava v Horním Studenci, která byla z plechu. Renovace spočívala v odstranění starých nátěrů a následném ošetření třemi nátěry proti korozi. Stejným způsobem byla ošetřena i věžička kostela. Obnovou střechy byl zlepšen technický stav a estetický vzhled kostela. Realizace projektu významně přispěla k zachování této významné kulturní památky pro další generace.



**Název žadatele:** Město Příbyslav

**Název projektu:** Rekonstrukce mateřské školky Příbyslav – Tyršova 242

**Popis projektu:** Projekt se zabýval rekonstrukcí budovy bývalé mateřské školy v Tyršově ulici v Příbyslavi za účelem vzniku jedné třídy mateřské školky včetně nutného zázemí a bytu. V rámci projektu došlo k přístavbě vstupní verandy, požárního schodiště a rampy na předávání obědů. Výsledkem projektu je komplexní zázemí sloužící pro 24 dětí, v rámci něhož vznikla dvě pracovní místa pro učitelky mateřské školky a 0,5 pracovního místa pro provozní personál.

V rámci projektu byla provedena přestavba šatny hasičské zbrojnice na klubovnu, byly zřízeny WC pro ženy a muže, vznikl bezbariérový vstup do klubovny, byla vyměněna okna, vystavěna venkovní terasa a pořízeno vybavení klubovny – stoly, židle a souprava venkovních stolů s lavicemi. Spolková klubovna v Kohoutově slouží nejen místním hasičům, ale je také využívána pro konání různých kulturních akcí, setkávání občanů, a to zejména matek s dětmi.



**Název žadatele:** Ing. Jiří Kolouch

**Název projektu:** Pořízení lesnické techniky

**Popis projektu:** V rámci projektu byl zakoupen naviják za traktor o tažné síle min. 3 t, který slouží při hospodaření v lesích ke zpracování dřeva a jeho soustředování. Zakoupený nový naviják za traktor umožňuje lepší soustředění vytěženého dřeva, jeho roztržení a urovňání na skládky. Použitím techniky došlo také ke snížení pracnosti při manipulaci se dřevem a ke zvýšení bezpečnosti práce.



**Název žadatele:** Obec Vepřová

**Název projektu:** Oprava vnějšího pláště budovy školky

**Popis projektu:** Projekt se zabýval opravou fasády na staré budově ZŠ a MŠ Vepřová o celkové ploše 436,46 m<sup>2</sup>. Realizací projektu žadatel přispěl i k celkovému zlepšení vzhledu středu obce. Budova nadále slouží pro výuku žáků základní školy I. stupně, mateřskou školu a k mimoškolním činnostem obyvatel obce a okolních obcí.



**Název žadatele:** Městys Nové Veselí

**Název projektu:** Stavební úpravy – rekonstrukce střechy budovy SDH Nové Veselí

**Popis projektu:** Předmětem projektu byla rekonstrukce budovy Sboru dobrovolných hasičů v Novém Veselí, která zahrnovala výměnu krovu a krytiny na střeše, výměnu stropu, montáž střešního okna a dvou plastových oken. V prostorách 2. patra vznikla klubovna mladých hasičů, která je využívána k různým společenským aktivitám. Prostory využívají nejen hasiči, ale také maminky s dětmi, myslivci a další organizace. Výstupy projektu slouží hlavně pro spolkovou a zájmovou činnost.



**Název žadatele:** Město Ždírec nad Doubravou

**Název projektu:** Lesní stezka v Horním lese

**Popis projektu:** Projektem došlo k zpřístupnění lesní stezky o šíři 2 m a délky 380 m, která zpřístupnila lesní masiv (obecní Horní les). V rámci projektu došlo k napojení místní účelové komunikace, kterou využívají turisté a místní občané. Stezka nyní slouží k trvalému zpřístupnění lesních pozemků.



**Název žadatele:** Zemědělská a.s. Krucemburk, akciová společnost

**Název projektu:** Rekonstrukce větrání a napájení stáje k. ú. Vojnův Městec, č. kat. 370

**Popis projektu:** Projektem bylo zrekonstruováno větrání a napájení stáje pro chov mladého dobytka v areálu Zemědělské a.s. Krucemburk v katastrálním území Vojnova Městce. V souvislosti s rekonstrukcí větrání byla provedena výměna napájení dobytka. Do každého kotce byly osazeny dva kusy miskových temperovaných napáječků, ke kterým byly zavedeny nové rozvody vody a elektrické energie. Realizovaný projekt přispěl k modernizaci stáje a zlepšení životních podmínek chovaných zvířat.



**Název žadatele:** Lesní družstvo obcí Příbyslav

**Název projektu:** Pořízení lesnické techniky

**Popis projektu:** Předmětem projektu byl nákup moderních strojů pro vybavení lesní správy. Jmenovitě se jednalo o nákup 4 ks křovinořezů, 4 ks



**Název žadatele:** Aleš Pecina

**Název projektu:** Rekonstrukce a inovace ubytovacího a stravovacího zařízení

**Popis projektu:** Projekt řeší rekonstrukci kotelny, kdy stávající kotel byl vyměněn za automatický kotel, dále rekonstrukcí koupelny a modernizací kuchyně prostřednictvím nákupu nové myčky ná-



dobí. Pro zvýšení komfortu návštěvníků zařízení byla zakoupena vířivá vana (whirlpool). Vířivá vana s masážními tryskami a s příslušenstvím byla umístěna ve venkovním prostoru a je zakrytá dřevěným altánem, který ji chrání před nepříznivými vlivy počasí. Realizací projektu došlo ke snížení ekonomické náročnosti provozu podniku a ke z kvalitnější ubytování. Projektem došlo ke zvýšení kapacity ubytování v rekreačním středisku o 4 lůžka.



**Název žadatele:** Město Příbyslav  
**Název projektu:** Výcházková trasa Kubínkou  
**Popis projektu:** Projekt zahrnoval instalaci 2 přístřešků s lavičkami a stolem a instalaci 5 ks jednoduchých laviček na stávající stezce v lesních pozemcích okolo Příbyslavi. Na projektu v době jeho udržitelnosti partnersky spolupracuje místní skautské středisko Goliath, které pečuje o schůdnost stezky a stav mobiliáře. Stezka v Kubínce je využívána k rekreaci obyvatel Příbyslavi a okolních obcí.



**Název žadatele:** Obec Velká Losenice  
**Název projektu:** Dokončení rekonstrukce budovy č. p. 256 na OÚ  
**Popis projektu:** Projektem byla dokončena rekonstrukce části objektu č. p. 256 v obci Velká Losenice pro jeho následné využití pro účely obecního úřadu. Rekonstrukce zahrnovala vnitřní stavební práce – položení podlah, osazení vnitřních zárubní a dveří, umístění celoskleněných stěn a dovybavení stávajících prostor. Výsledkem projektu byl multifunkční sál, prostory obecního úřadu (kancelář starosty, zasedací místnost, prostor pro účetní, vstupní hala atd.). Díky projektu vznikly nové a reprezentativní prostory obecního úřadu pro zajišťování služeb občanům a pořádání různých slavnostních akcí (svatební obřady, vítání občánků) včetně bezbariérového přístupu do celého objektu úřadu.



**Název žadatele:** Obec Malá Losenice  
**Název projektu:** Stavební úpravy bývalé školy čp. 54 v Malé Losenici – víceúčelové zařízení – II. etapa  
**Popis projektu:** Realizací projektu vznikl víceúčelový objekt, který slouží široké veřejnosti k nejrůznějším společenským a kulturním akcím. Projekt zahrnoval provedení bouracích prací, vyzdění nových zdí, odizolování zdiva, položení nových podlah, rozvedení sítí, zajištění vytápění, izolaci stropů, výměnu oken a dveří, omítky a novou fasádu objektu. Díky projektu vznikl prostor, který plní funkci víceúčelového kulturně, sportovně společenského zařízení sloužícího celé obci.



**Název žadatele:** Římskokatolická farnost Česká Bělá  
**Název projektu:** Rekonstrukce oplocení pozemku kostela sv. Bartoloměje v České Bělé – jižní strana  
**Popis projektu:** Projekt řešil rekonstrukci jižní části stávajícího oplocení pozemku kostela sv. Bartoloměje v České Bělé. V rámci projektu byly odstraněny zbytky starého oplocení, které byly nahrazeny novým ocelovým plotem včetně povrchové úpravy dle doporučení pracovníků Národního památkového ústavu. Rekonstrukcí plotu došlo ke zvýšení bezpečnosti návštěvníků, ale také k celkovému historickému a estetickému zhodnocení okolí kostela.



**Název žadatele:** Ing. Zdeněk Novotný  
**Název projektu:** Nákup návěsu  
**Popis projektu:** Projekt zahrnoval nákup 1 ks traktorového návěsu o užitečné hmotnosti minimálně 14,5 t s možností sklápění na dvě strany a s konstrukční rychlostí minimálně 40 km/hod. Návěs je využíván v podniku žadatele k převozu zemědělských komodit.



**Název žadatele:** Vít Němec  
**Název projektu:** Pořízení obrabeče píce  
**Popis projektu:** Projekt se zabýval nákupem 1 ks moderního obrabeče píce za traktor o minimální šíři záběru 8 m, min. 8 rotorů, který může srovnatelně konkurovat na místním trhu. Díky větší šíři záběru nového stroje může žadatel sklídit ve stejném čase píci z více hektarů.



**Název žadatele:** Ing. Zdeněk Novotný  
**Název projektu:** Nákup traktoru s navijákem  
**Popis projektu:** Projekt řeší nákup traktoru včetně navijáku s přední hnanou nápravou o minimálním výkonu 45 kW, s minimálně 2 hydraulickými vývody a s elektrohydraulickým systémem. Traktor bude využíván k těžbě dřeva a k dalšímu obhospodařování lesních kultur.



**Název žadatele:** Město Příbyslav  
**Název projektu:** Nákup lopaty na zeminu + přísluř.  
**Popis projektu:** Projekt zahrnoval nákup lopaty na zeminu včetně hydrauliky a příslušenství, která

slouží k opravě lesních cest a pozemků poškozených pracemi spojenými s těžbou, přibližováním a dopravou dřeva.



**Název žadatele:** Jan Frühbauer  
**Název projektu:** Inovace v technologii ustájení skotu  
**Popis projektu:** Předmětem projektu je pořízení technologie pro odchov telat a ustájení krav s tržní produkcí mléka. Technologie odchovu telat spočívala v nákupu mléčného krmeného automatu a do stáje krav byl pořízen automatický robotický čistič stáje. Projekt přispěl ke zvýšení bezpečnosti pracovníků a krav v prostoru jejich ustájení, dále došlo ke zlepšení podmínek pro telata, neboť ta již nejsou krmena mlékem jen v určitou dobu, ale můžou si sama dle svých potřeb odebírat mléko nebo jeho náhražku. U dojníc pak došlo k většímu klidu a komfortu v ustájení, snazšímu vyhledání říje a zamezení nemoci paznehtů a vemen. Díky projektu byl modernizován celý systém produkce.



**Název žadatele:** Ing. Vratislav Novotný  
**Název projektu:** Rozvoj mikropodniku v oblasti výroby nápojů II. etapa  
**Popis projektu:** Realizací projektu budou vybudovány kvalitní manipulační prostory před samotnou pěstitelskou pálenicí, kam zákazníci přivážejí kvas na pálení. Dojde k rekonstrukci a izolaci podlahy sklepních prostor pod pěstitelskou pálenicí, kde je umístěna část technologie. Projekt také řeší rozšíření služeb o ředění destilátu, a to nákupem zařízení na destilaci vody, manipulačním vozíkem pro usnadnění fyzicky namáhavé manipulace, výrobou a distribucí propagačního letáku a uspořádáním exkurze s praktickými ukázkami zakládání kvasu a procesu pěstitelského pálení s výkladem.



**Název žadatele:** Miloslav Švoma  
**Název projektu:** Nákup kapovací stanice řeziva  
**Popis projektu:** Předmětem projektu je nákup kapovací stanice do pilařské výroby, která by nahradila již dlouhodobě zastaralé a opotřebované stroje pily. Kapovací jednotka s pilou je moderní zařízení, jehož hlavním obsahem je pevný ocelový stůl, krátká lišta ukotvená ve vodícím oblouku a pojezdové zařízení. Toto zařízení slouží k přesnějšímu řezání dřeva a výrazně usnadňuje namáhavou ruční práci. Díky projektu dojde ke zvýšení kvality a rychlosti produkce a také k vytvoření jednoho pracovního místa.



## SPOLUPRACUJEME A SETKÁVÁME SE...

Kromě projektů realizovaných z prostředků Programu rozvoje venkova z MZ ČR realizuje MAS Havlíčkův kraj společné projekty, které upevňují povědomí o MAS a podporují sounáležitost obyvatel v regionu. MAS spolupracuje s organizacemi nejen na místní úrovni, ale také s ostatními MAS České republiky.

### „Bez stromečku nejsou Vánoce“

Od roku 2009 pořádá MAS každoročně putovní vánoční výstavu „Bez stromečku nejsou Vánoce“, při které se soutěží o nejkrásnější stromeček Havlíčkova kraje. Při této výstavě se prezentují nejenom šikovní lidé z regionu, ale zároveň dochází k vzájemné výměně zkušeností.

1. ročník (r. 2009) – Havlíčkova Borová
2. ročník (r. 2010) – Modlíkov
3. ročník (r. 2011) – Příbyslav
4. ročník (r. 2012) – Stříbrné Hory
5. ročník (r. 2013) – Chlumětín
6. ročník (r. 2014) – Kameničky



### „Den MAS aneb není Maska jako maska“

Jedná se o sportovně zábavné odpoledne plné her, soutěží a hudby, které je zaměřené na širokou veřejnost. Pro tento účel byl zhotoven ve sklárně ve Škrdlovicích putovní pohár, který vždy hostící obec opatruje po dobu jednoho roku. První dva ročníky byly realizovány prostřednictvím krajského dotačního programu „JEDNORÁZOVÉ AKCE“. Třetí ročník jsme pořádali bez dotačních prostředků společně s Římskokatolickou farností Radostín nad Oslavou.

1. ročník (r. 2012) – Modlíkov
2. ročník (r. 2013) – Křižánky
3. ročník (r. 2014) – Radostín nad Oslavou



### Hody, hody doprovody...

Ve spolupráci s Kulturním zařízením města Příbyslav naše místní akční skupina pořádala od 24. 3. do 19. 4. 2012 propagační akci „Hody, hody, doprovody...“ spojenou se soutěží o nejkrásnější velikonoční vajíčko Havlíčkova kraje. Akce se zúčastnilo 25 vystavovatelů prakticky ze všech obcí Havlíčkova kraje, které měla MAS v územní působnosti. Při zahájení výstavy pan Jan Poříz z Horního Studence předvedl pletení pomlázek. Nakonec byli určeni dva výherci – 1. místo v kategorii dospělých obsadila Obec Stříbrné Hory a 1. místo v kategorii dětské obsadila MŠ Pohled.



Městské muzeum ve Švratce  
ve spolupráci se  
kolektivem lidových sbírateľů Vysočina, Městským muzeem v Jihlavě a  
panem Josefem Černým  
vážně zveme na tradiční vánoční výstavu

## VÁNOCE ZA CÍSAŘE PÁRA

Městské muzeum ve Švratce  
26.-30.12.2014

otevřeno od 26.12. od 14 hodin  
v další dny 10-12/13-16 hodin



## Výstava Betlémů v Modlíkově

Sbor pro občanské záležitosti Modlíkov ve spolupráci s MAS Havlíčkův kraj uspořádal o Vánocích 2011 výstavu betlémů. Výstava se setkala s velkým zájmem veřejnosti. Bývalou starou školu v průběhu vánočních svátků navštívilo přibližně 500 lidí. Na obec, která čítá okolo 150 obyvatel, to byl úctyhodný počet. A bylo se opravdu na co dívat. Vystaveno bylo celkem 64 betlémů z nejrůznějších materiálů a nejrůznějších velikostí.



## Čistá řeka Sázava 2014

Devátý ročník projektu Čistá řeka Sázava se v letošním roce poprvé uskutečnil na území všech čtyř místních akčních skupin, kterými řeka protéká.

Na území MAS Havlíčkův kraj se letos řeka Sázava dobrovolnický čistila poprvé. Přesto se do akce zapojilo zhruba 250 lidí. Po březích řeky, od Polničky až na konec katastru obce Pohled, sbírali dobrovolníci ze břehů vše, co očividně na břehy do toku řeky nepatří. Zapojili se členové různých zájmových spolků, ale také obyvatelé jednotlivých obcí. V Polničce vyrazilo občanské sdružení Krákorka, ve Žďáře nad Sázavou pracovníci Městského úřadu, v Hamrech nad Sázavou pionýři z Údolí slunce, v Sázavě obyvatelé obce, v Přibyslavi sbírali skauti, přírodovědný kroužek Otakárek, maminky z klubu Harmonie, skupina dobrovolníků z organizace Českého červeného kříže a rybáři, ve Stříbrných Horách hasiči a v Pohledu se zapojilo 50 místních obyvatel. Našla se spousta věcí – boty, koberce, náhradní díly k automobilům, židle a jiné „poklady“. V některých místech pojali čištění řeky jako příležitost sejit se a pobavit se. Řeka Sázava je na horním toku spíše potokem, a tak nám na zdolání terénu stačily jenom holínky. Musíme však ocenit vytrvalost maminek, které se vydaly řece pomoci i se svými ratolestmi v kočárcích. Řeka se čistila také na potocích, které jsou jejími přítoky, např. na Borovském a Losenickém potoku.

**Desátý ročník projektu Čistá řeka Sázava se uskuteční od 10. do 12. dubna 2015.**

Řeka Sázava Vám všem děkuje!



## Poznejte zelené srdce Česka

Jedná se o projekt spolupráce mezi MAS Havlíčkův kraj a MAS Hlinecko a je podpořený z Programu rozvoje venkova, opatření IV. 2.1.

Území Chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy je nazýváno zeleným srdcem Česka. Záměrem našeho společného projektu je posílení návštěvnosti na území CHKO Žďárské vrchy. Pro dosažení tohoto cíle jsme

zvolili hru „Poznejte zelené srdce Česka“. Do putovní hry chceme zapojit především rodiny s dětmi. Prostřednictvím pověstí a pohádek nabídneme návštěvníkům atraktivní zajímavá místa a zvýšíme tím návštěvnost na mnoha místech v regionu. Součástí projektu je tvorba propagačních materiálů, které budou soutěžící při hře dostávat za odměnu. Dosáhneme tím mimo jiné i vyšší propagaci turistických

míst nejenom v území regionu CHKO, ale i v okolí této oblasti. Do projektu budou zapojena také Informační centra a ostatní subjekty, které nabízejí služby v oblasti cestovního ruchu.

Jedním z výstupů projektu bude ilustrovaná kniha pověstí a pohádek z oblasti Žďárských vrchů. Hra bude spuštěna při zahájení turistické sezóny 2015.



## O DIVÝCH ŽENÁCH

(pověst z Vysoké)

Severozápadně od vesnice Vysoké obývaly v dávných dobách tamní Černý les rozpustilé víly divoženky. Svě věčně pocuchané a omamně vonící dlouhé vlasy prý nejraději přizdobovaly velkými listy kapradin, výhonky jeleního skoku a květy blatouchu nebo durmanu. V ouškách a na krku nosily drobné šperky z plodů tisu, lýkorce a vraního oka. Ze všeho nejraději tančily po setmění kolem mohutných kmenů starých buků. Oči jim při tom zářily radostí jako malá modrozeleňá světélka. Divé ženy však neznaly lidskou lásku, a tak mnoho mladých mužů, kteří se okouzlení ocitli v jejich blízkosti, z prosté dívčí lehkovážnosti utancovaly k smrti. Když se pak k večeru objevily u Vysokého na obloze červánky, říkávalo se mezi sousedy: „To zas divoké ženky nějakou zbloudilou duši roztrhaly a nebe pokropily krví!“

Nedaleko obávaného tmavého hvozdu šel jednou orat pole selský synek Hájek z Počítek. Divoženkám se urostlý mládenec tuze líbil. Marné bylo doma napominání, aby byl nejpozději do klekání s prací hotov a děle se v těchto vzdálených a opuštěných místech nezdržoval. Už padala tma, když mladík teprve

doorával poslední úvrat, ale nehezky ji tentokrát zakulatil. Koně se mu totiž náhle polekali a vyškubli ze sevření. Než je mohl Hájek strhnout zpět k sobě, něžné bělostné prsty mu opraťe lehce vytáhly z rukou a nic netušící sedlák se ocitnul v kruhu smějících se dívek. Poté, co si ho za veselého pozpěvování odvedly do hloubi lesa, spustila se z korun vysokých stromů čarovná muzika. Hejkalové s žabími hlavami a výřimi růžky hráli tak podmanivě a krásně, že se i kořeny staletých buků rozechvěly a vlnily jako šedaví hadi.

Divé ženy nevinného hocha točily v kruhu tak dlouho, až se mu nohy v kolenu podlamovaly a mysl přestávala sloužit. Ve chvíli, kdy vysilením padl na zem, začalo bláznivé a divoké přetahování o jeho bezvládné tělo. Z posledních sil tehdy zvolal: „Prosím, ušetřete mě! Pozitří se budu ženit a má nevěsta by se kvůli mé smrti utrápila žalem!“ Všechny divoženky se tomu bezcítěně smály, až na nejmladší vílu se smutným zeleným očima. „Nemáme právo roztrhati mládence, když pro něho doma pláče dívka. Přineste mu raději svatební koláčky a nechte ho odejít!“ zvolala hlasitě na své starší sestry.

Divoženky se skutečně slitovaly a pro jednou zanechaly krutých hrátek. Po chvíli odkudsi přiběhl hejkal s ještě teplými koláči, pečlivě zabalenými do listů leknínu. „Zde máš svatební dar, řekla přísně nejstarší z lesních víl, ale pamatuj, že jediný koláč nesmí nikdo



nožem rozkrojit!“ V tu ránu divá žena i s ostatními družkami zmizela.

Radostné bylo Hájkovo setkání s rodiči a milovanou snoubenkou, dokud mládenec neochutnal koláče. Jakživ lepší nejedl! Chystala se svatba, ale selský hoch se z ničeho netěšil. Myšlenkami ho to táhlo zpět do Černého lesa ke křehké víle, která mu zachránila život a jež měla tak krásné oči! Budoucí nevěsta se velmi trápila, a tak poprosila o radu staříčké tetky z Vysokého. Když si k milému znovu přisedla a pomalu natahovala ruku k míse se začarovanými koláči, pověděl jí mladík starostlivě: „Hlavně je nesmíš krájet nožem, pouze trhat!“ Jen to mladý Hájek dořekl, dívka mísu popadla a ostrým nožem ve chvílce překrojila zbývající koláče. Kouzlo listivé divoženky tím bylo zlomeno a blouznící mládenec se vrátil k životu i ke své pravé lásce.

(převyprávěl: Jiří Slavík, Ilustrace: Iva Hauptmanová)

## O ŠKUDLILOVI

(pověst z Příbyslavska)

Zlé jazyky vyprávějí, že v Poříčí u Příbyslavi jsou velice šetrní sedláci. Prý by se to tam mělo jmenovat Skrblíkov, Šetřilov, Lakotná anebo možná Škudlilov. Jak k takové cti tahle malá obec přišla, když se o ní nic moc neví?

No, to je totiž tak. Za vlády Marie Terezie žil ve vsi sedlák Antonín Sobotka. Ten prý samou lakotou odnaučoval kozu žrát, a když už se mu to málem podařilo, tak si koza z ničeho nic chcípala. Bylo z toho smutku, jako když odejde nejbližší člen rodiny. No, co se dalo dělat. Musel na jarmark do Příbyslavi. Přivedl si kozu novou. Tu prý pro jistotu jednou týdně krmil, ale to jen proto, aby ji vykrmil a daleko draž prodal.

Tenhle sedlák byl ze všech těch škudlilů nejškudlivější. Taky mu nikdo jinak za čas neřekl než Škudlil. Ale považte! V zimě nikdy netopil, aby mu neubývalo dřevo a přece se o kamna,

když si na ně sedl, spálil. Že by kouzla? Dohadovali se jedni. Že by měl smlouvu s čertem? Mysleli si druzí.

Ale kdež. Žádné nadpřirozené síly. Škudlil už celých sedm let v kamnech nezatopil. Jednou však přišly tak ukruté mrazy, že chodil zmrzlý jako drozd. Vzpomněl si, jaké to bývalo pěkné, když se jednou za měsíc v chalupě zatopilo a on si potom mohl sednout na vychládající kamna.

„I co, zkusím si na ně sednout. Třeba mě ty vzpomínky zahřejou stejně jako tehdy, když se u nás ještě tak nekřesťansky rozhazovalo a pánilo se dřevo pánu Bohu do oken.“ A než se kdo nadál, šup, a už seděl na kamnech. Vrtí se, vrtí... Ale co to?

„Auvajs“, seskočil z kamen, jako když ho píchne. Chytil se za kalhoty: „Auvajs, auvajs, to to pálí. To to pálí,“ bědoval a poskakoval po světnici. Záznak? Ale co vás nemá, holenkové. Žádný záznak. Ale kopřivy. Představte si. On ten Škudlil sedm let netopil a kam-

na mu ve světnici zarostla kopřivami. No a jak na ně vyskočil, kopřiv si nevyšiml. A ty ho pěkně popálily. Nadarmo se neříká – kopřivu ani mráz nespálí.

Ostatní sousedé nad tím jeho objevem jásali, a že to hned budou takhle dělat taky. Na co prý zbytečně topit. Ale ouha. Kde vzít tak „výhřevné“ kopřivy v zimě, když je všechno pod sněhem a v kuchyni rostou jen u Škudlila a ten za žádný peníz neprodá ani snítku.

(z archivu KZM Příbyslav, ilustrace: Iva Hauptmanová)







### PŘÍBĚH ČAPÍ RODINY V JÁMÁCH

Za svoji pospolitost, bohatý spolkový život, za práci a píli byla obec Jámy se svými 570 obyvateli oceněna titulem Vesnice Vysočiny 2013. Za rekonstrukci pomníku obětem 1. světové války Jámy získaly v roce 2013 cenu Ministra obrany ČR a také ocenění Ministerstva pro místní rozvoj – Spolku pro obnovu venkova ČR – Svazu měst a obcí ČR a Ministerstva zemědělství ČR za Video Kraje Vysočina v soutěži Vesnice roku 2013. V říjnu 2014 Jámy obdržely z rukou krajského hejtmána Přeshraniční cenu za udržitelný rozvoj v obci.

Obec má mateřskou školu, dětské hřiště, víceúčelové hřiště, aktivní spolky, farní společenství a ve výčtu by se dalo pokračovat. V katastru se nachází 10 historických křížů a památný strom lípa na Křibu.

V Jámách je příjemně a dobře se tu žije nejenom lidem, ale s místním prostředím jsou spokojeni i čápi. V červenci letošního roku jamská čapí rodina předčila sledovanost některých televizních kanálů. Při naší návštěvě nám pan starosta Jiří Šikl vypravoval úsměvný příběh, o který se chceme s vámi podělit. Příběh zároveň svědčí o zájmu lidí o záchranu ptačí rodinky.

„Na sloupu elektrického vedení přímo v obci se rozhodl uhnízdit čapí pár. Sotva však čápi začali hnízdit, přijeli



zaměstnanci firmy E.ON a hnízdo sundali. Nedokázete si ani představit, jak čápi vyváděla. Nadávala „starému“, že není schopen sehnat bydlení. Čápa mi bylo líto, a tak jsem se domluvil s firmou a s ochránci přírody a čápi jsme čistě chlapsky pomohli,“ líčil nám s úsměvem pan starosta. Zavolal tedy firmě E.ON a ochráncům přírody a za čápa vyřídil potřebné úřadování. Zaměstnanci firmy přijeli, postavili nový sloup s podložkou a hnízdem a čekalo se. Čápi opravdu snesla vejce a vylíhnutá mláďata se měla čile k světu. Kdyby ovšem tušila, co ji ještě čeká, možná by uletěla od partnera dřív, než si s ním vůbec něco začala. Po poradě s odborníky ze Správy CHKO Žďárské vrchy hnízdo s šestitýdenními mláďaty sundali na zem, okroužkovali a přestěhovali na nové. Teprve teď nastala situace jak v akčním filmu. Dvacet čtyři hodin lidé sledovali, jestli rodiče své potomky nakrmí, nebo zda se budou muset čápata vrátit zpět do původního hnízda. Zprvu to vypadalo, že se stěhovalo zbytečně, ale nakonec se vynaložené úsilí vyplatilo a čápi začali krmit. Starý sloup však dál obývali čáp s čápicí, na novém byla mláďata.

Asi staří pochopili, že mladí potřebují svůj dětský pokoj!

*Jaroslava Hájková, ředitelka MAS*

### VE ŽDÍRCI NAD DOUBRAVOU DOSTALO NÁMĚSTÍ „NOVÝ KABÁT“



Město leží na úpatí Žďárských vrchů a Železných hor, na Liběcké stezce a historické křižovatce zemských cest. Za posledních 14 let se změnilo k nepoznání. Přibyla lokalita rodinných domků, působí zde mnoho firem, které mladým lidem zajišťují práci, nechybí místa pro odpočinek a zábavu, je postaráno o výchovu a vzdělání v základní a mateřské škole, samozřejmostí je knihovna, galerie a informační centrum, fungují spolky, soukromé firmy nabízejí občerstvení a ubytování, výhodou je velice dobrá dopravní obslužnost.

Na podzim letošního roku se Ždíreckým podařilo dokončit rozsáhlá revitalizace náměstí 9. května a revitalizace zeleně ve městě. Náměstí zdobí dřevěná plastika řeky Doubravy a ryze z praktického hlediska jsou zde umístěny trojboké hodiny a kamenné pítka. Zjara se ve Ždírci nad Doubravou zazelená 46 nových stromů a 215 keřů, dalších 399 keřů vyraší v živých plotech. Zahradní architekti nezapomněli ani na květiny. Bylo vysázeno 300 cibulovin, 205 růží a 46 levandulí.

Než se dočkáme jara a město rozkvetne, uplyne ještě nějaký ten pátek, mezitím se ale do Ždírci nad Doubravou určitě zastavte. Od první neděle adventní je na náměstí k vidění nejen vánoční strom, ale také dřevěný betlém s figurami v životní velikosti. Sochy pro město vytvořil řezbář pan Ing. Vladimír Melzer z Chotěboře a betlémskou chýši s ohradou postavili zaměstnanci města. Betlém bude na náměstí k vidění až do konce ledna 2015

*Jaroslava Hájková, ředitelka MAS*





## CO JE NOVÉHO U NAŠEHO PARTNERA ZEMĚDĚLSKÉ A.S. KRUCEMBURK, AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI?

Všudek, kam se podíváme, útočí na nás reklamy a radí, jak se máme nejlépe stravovat, co je pro náš život nezbytné, které zboží ze supermarketů je pro nás nejvhodnější. Většina z nás tomuto reklamnímu tahu podlehně. Ten, kdo odolává a opravdu si vybírá podle kvality, je považován za „tak trochu divného“. Přitom přímo u nás „za humny“ nalezneme šikovné české výrobce.

Zemědělská a.s. Krucemburk vznikla rozhodnutím členské schůze Zemědělského družstva Křížová v roce 1995. Zemědělské družstvo Křížová společně se Zemědělským družstvem Vojnův Městec jsou dosud rozhodujícími akcionáři společnosti se základním jměním přes 100 mil. Kč.

Od roku 2006 vlastní akciová společnost Statek Horní Studenec, s.r.o. Společně tyto firmy obhospodařují 3 900 ha zemědělské půdy, z toho přibližně 2000 ha polí a 1 900 ha luk.

Z nezemědělských činností mimo jiné provozuje zpracování masa, včetně firemní prodejny ve Ždírci nad Doubravou. V posledním období řada jejich výrobků získala ochrannou známku Regionální produkt kraje Vysočina, jejich klobásy



se umístily v soutěžích v Čechách i Rakousku. V letošním roce se Doubravské párky staly Vítězem soutěže Regionální potravina v kategorii Masné výrobky tepelně opracované.

V těchto dnech byla činnost Zemědělské a.s. Krucemburk ohodnocena poradenskou společností BISNODE prestižním oceněním CZECH STABILITY AWARD – AAA EXCELENT. Zemědělská a.s. Krucemburk se tak zařadila mezi 100 nejstabilnějších firem v České republice a má právo užívat certifikát AAA od 29. 10. 2014. Oficiální předání se uskuteční začátkem roku 2015 na Pražském hradě.

Blahopřejeme!

Jaroslava Hájková, ředitelka MAS

## ZASAĎ SI SVŮJ STROM



Příkladem dobré praxe, jak zapojit rodiny s dětmi do environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, je zrealizovaný projekt v městečku Nové Veselí. V sobotu 18. října odpoledne se Novoveselští sešli v lokalitě za Zemědělským družstvem vlastníků Novoveselsko zvané Na Vetlu, aby vysázeli v rámci projektu „Enviromentální aktivity v městysi Nové Veselí“ ovocnou alej.

Akci předcházela osvěta v obecním zpravodaji, po městysi byly vylepeny plakáty a nakonec byla zpráva o chystaném projektu vyhlášena rozhlasem. Na projektu spolupracovali ZŠ a MŠ Nové Veselí, městys a dobrovolní hasiči. Úkoly byly rovnoměrně rozděleny. Mateřská škola zajišťovala občerstvení a výrobu keramických cedulek, škola nákup stromků a nářadí, městys osobou pana starosty vše koordinoval spolu s Evou Novákovou a hasiči zajistili zdroj vody na zálivku.

Rodiny se na určeném místě sešly v hojném počtu s cílem zasadit si svůj

rodinný strom. Přinesly si s sebou dobrou náladu a potřebné nářadí. Počasí bylo nádherné. I sluníčko mělo radost a zvesela se usmívalo. Nic nebránilo tomu, aby se všichni pustili do práce. Vykopat jámu, prolít vodou, vybrat si ovocný druh, zatlouct kotvící kůl a zajistit ochranu stromku proti okusu zvěří. Nic těžkého, takže rodiny měly tuto část práce brzy hotovou. Pak následovala výroba keramických cedulek, které převážně vyráběly děti. Tohoto úkolu se zhostily velmi dobře, někdo jednoduše napsal příjmení rodiny, někdo byl kreativnější

a cedulku vyrobil třeba ve tvaru slunce. Školička pak po vyschnutí cedulek zajistila jejich vypálení a předání do rodin. Teď už je jen na jednotlivých rodinách, jak své stromky označí. Mateřské škole byl svěřen velice důležitý úkol. Vyrobit velké keramické označení s popiskou: Ovocná alej na Vetlu. Očekáváme, že se alej stane místem častých rodinných procházek rodin, při kterých budou rodiče se svými ratolestmi sledovat, jak jejich stromek prospívá.

Přesvědčili jsme se, že v Novém Veselí je mnoho aktivních rodin i jednotlivců, kteří umí společně přiložit ruku k dílu. Společným projektem, který byl podpořen Krajem Vysočina z programu Životní prostředí 2014, se nám podařilo aktivizovat spoluobčany k péči o rozvoj městyse. Na jaře příštího roku plánujeme uspořádat besedu na téma environmentální aktivity a rozvoj městyse. Již teď mohou občané přemýšlet nad tím, co by se mohlo vylepšit či udělat nového v oblasti životního prostředí. Dalším plánovaným společným projektem je vyznačení stezky kolem Novoveselského rybníka s pěti zastaveními. Cílem, úsilím a snahou novoveselské samosprávy je aktivizovat spoluobčany k péči o rozvoj městyse.

Monika Kovalská, vedoucí učitelka MŠ Nové Veselí





## DIVADELNÍ PŘIBYSLAV 2014

V sobotu 6. 12. 2014 měli návštěvníci přibyslavského kulturního domu možnost shlédnout poslední představení, které proběhlo v rámci letošní přehlídky amatérských souborů. Tento den zde hostoval soubor Zmatkaři z Dobronína s představením pod názvem **Dva**. Zároveň byl oceněn i „**Nejvěrnější divák přehlídky**“. Celkem bylo odevzdáno 22 hlasovacích lístků z celkového počtu 52 vydaných. Všechny „věrné diváky“, kteří nezapomněli lístky odevzdat, přišel obdarovat Mikuláš s půvabným andělem. Navíc byli vylosováni tři výherci soutěže. Na pomyslném třetím místě se umístila paní Z. Teclová, druhé místo obsadila J. Augustinová a absolutním vítězem se stala E. Veselá.

Ale to už byl úplný konec přehlídky. Ta však byla zahájena v sobotu 11. října 2014 místním ochotnickým souborem Furiant divadelní hrou **Babička v trenkách**. Následoval soubor SCHOD z Chotěboře, který se představil hrou **Dědek pod pantoflem**. Loutkové představení nejen pro nejmenší diváky **Ostrov splněných přání** sehrál loutkářský soubor Přibyslavská pimprlata. **Kouzelník, který uměl namalovat duši**, byla scénická

koláž o Janu Zrzavém, která vznikla ve spolupráci Společnosti Jana Zrzavého, Divadelního souboru DIK z Chotěboře, Kruceburského loutkářského souboru Obláček a dětí i dospělých z Kruceburku. Kdo má rád na jevišti hodně legrace, tak jej jistě nezklamala první listopadová inscenace **Brouk v hlavě** v podání souboru A Je To z Počátek. Představení **Muži v Offsidu** do Přibyslavi doputovalo až ze Stonařova. Divadelní představení **Sborovna** v podání ochotníků ze Žďáru nad Sázavou vyloudilo na tváři diváků nejednu úsměv. Kdo má rád hlavně country písničky, ten si přišel na své při hře **Oregon**, se kterou se představil soubor Včelínek Zhoř. Členové Ochotnického spolku JenTak z Havlíčkovy Borové nás přesvědčili, že není inzerát jako inzerát a zkratka P.P.S. se může stát záminkou k nejedné humorné zápletce, a pak je dobré být **Na správné adrese**. Jistě nikomu nemusím říkat, kdo je Mach a kdo Šebestová. Sice se říká, že *dvakrát do jedné řeky nevstoupíš*, ale že se jim to podařilo. Nevěříte? O tom nás přesvědčily děti ze ZUŠ a dospěláci z DS Jiří Poděbradský z Polné. **Mach a Šebestová jeli do Vodního ráje a po 50 letech znovu**. Kdo se rád bojí a zároveň směje, tak jej zaujala divadelní pohádka **Hrádky s čertem** v podání souboru Havlíček ze Škrdlovic. Ale to už jsme se přehoupli do prosince na začátek adventu, a to chodí Mikuláš s čerty a anděly. O tom se mohli přesvědčit návštěvníci **Mikuláš-**



**ského odpoledne**, které si připravili pro malé i velké přibyslavští loutkaři. Zároveň přijely i děti z nedalekého Brzkova s pohádkou **Kašpárek o Popelce**. A hned v neděli se na náměstí **rozsvítil vánoční strom**. Děti z přibyslavské MŠ, ŠD a ŠK a ZUŠ – pobočka Přibyslav potěšily přítomné svým předvánočním vystoupením. A pak už nás čekalo jenom jedno divadelní představení. O tom jsem však psala hned v úvodu tohoto článku.

A co tedy napsat závěrem? Jistě se sluší poděkovat. A proto chceme touto cestou poděkovat všem souborům za jejich pěkná vystoupení, ať se jim daří i nadále přinášet nám všem hodně radosti, úsměvů, ale i poučení ve svých hrách. Divákům děkujeme za hojnou účast, která je rok od roku větší. Děkujeme hlavně Kraji Vysočina, který finančně podpořil tuto akci. A co přeji nám, pořadatelům? Stále více spokojených diváků, stále stejně dobré a ochotné ochotnické soubory a příští rok při 32. ročníku přehlídky s vámi se všemi na shledanou.

Anna Šauerová, KZM Přibyslav

## TURISTICKÉ SPOJENÍ TŘÍ VÝZNAMNÝCH VODNÍCH PLOCH V OKOLÍ ŽĎÁRU NAD SÁZAVOU

Obce Škrdlovice a Světnov se ve spolupráci s Klubem českých turistů České republiky dohodly o prodloužení žluté turistické značky z Velkého Dářka do Světnova. Pro milovníky turistiky tak vznikne propojení tří velkých vodních ploch v okolí Žďáru nad Sázavou. Jedná se o Velké Dářko, Pílskou nádrž a vodní nádrž Strž. Pokud se turista vydá z náměstí Republiky ve Žďáře nad Sázavou po červené turistické značce směrem k Velkému Dářku, dojde po necelých čtyřech kilometrech k rozcestníku na parkovišti u Pílské nádrže (58 ha). Ta byla vybudována na přelomu padesá-

tých a šedesátých let minulého století pro rozvíjející se strojírenský průmysl ve Žďáře nad Sázavou. Odtud bude dál pokračovat po červené turistické značce necelých devět kilometrů přes obec Polnička až k rybníku Velké Dářko (206 ha). Největší rybník Vysočiny byl založen roku 1480 Viktorínem z Kunštátu, vévodou Münstensberským a jeho vody byly v minulosti využívány pro pohon hamrů, mlýnů, pil a dalších zařízení na horním toku řeky Sázavy. Rozcestníkem na parkovišti u Velkého Dářka začíná žlutá turistická značka. Tato značka bude prodloužena přes obec

Škrdlovice k rozcestníku do Světnova, kde naváže na zelenou turistickou značku. Prodloužením a navázáním dojde turista po pěti kilometrech k vodní nádrži Strž (24 ha). Vodní nádrž Strž byla postavena v letech 1952 a 1954 pro stejný účel jako Pílská nádrž, ke které to je přes obec Stržanov už pouhé čtyři kilometry. Pokud se tedy cestovatel vydá po tomto zajímavém okruhu protkaném industriální minulostí kraje, našlape pěkných 18 kilometrů s četnými občerstvovacími zastávkami, zvláště v letních měsících.

Ivan Hořínek, starosta obce Škrdlovice





## PUTOVÁNÍ ZA BETLÉMSKOU HVĚZDOU

Původním záměrem této akce bylo posílit sounáležitost místních obyvatel, oživit historické jádro obce, využít potenciál významného poutního místa u sv. Anny a v neposlední řadě připomenout si známé i zapomenuté vánoční zvyky a obyčeje. Protože obec nevlastní prostory kulturního domu, vymýšleli jsme něco, co by nás spojovalo i bez „střechy nad hlavou“. Podařilo se!

Od roku 2000 se každoročně 26. prosince v obci Pohled koná „Putování za betlémskou hvězdou“. Na prostranství před kostelem svatého Ondřeje odehrají ochotníci divadelní představení o narození Spasitele. Součástí hry je průvod vedený Třemi králi. Všichni přítomní, pastýři a koledníci, se vydají na dva kilometry dlouhou cestu. Vede památkově chráněnou lipovou alejí a lesem, až na známé poutní místo ke kostelu svaté Anny. Na konci pouti naleznou poutníci Jezulátko v jesličkách a předávají mu své dary. V kostelíku i na venkovním pódiu následují četná hudební vystoupení. Pro malé návštěvníky je nevšedním zážitkem vidět na vlastní oči živé telátko, ovci, osla nebo koně. Klidnou vánoční atmosféru zpříjemňují nejen melodie vánočních koled, ale také teplá medovina a vánoční svařák.

V lednu 2013 jsme s úspěchem reprezentovali Vysočinu na Staroměstském náměstí v Praze. Více jak čtyřicet amatérských herců, většinou dětí, představilo „svůj“ příběh o narození Ježíše a putování Tří králů pod společným názvem Divadlo Pohled z Vysočiny.

Význam akce potvrzuje i její uvedení v Benefičním kalendáři vydaném u příležitosti výročí 250ti let poutního místa Sv. Anny. Vždyť v některých letech vystupovala během jednoho odpoledne téměř stovka účinkujících a další dobrovolníci zajišťovali pořadatelskou službu.

Díky podpoře Obecního úřadu v Pohledu, dotaci z Fondu Vysočiny a finanční podpoře sponzorů se může naše každoroční putování konat.

A co je nadmíru potěšující? Sledovat, jak nám ty děti, které začínaly hrát před 14 lety, rostou. Na většinu rolí si už nemusíme zvat herce, protože z dětských herců jsou skoro chlapi a své role zvládají s přehledem. Služebníci své krále o hlavu přerostli. O dětech, které dnes hrají malé andílky a koledníčky, v době, kdy se začínalo, neměl nikdo ani tušení.

Jsmo vděční opravdu všem, kteří s námi tento projekt začínali a kteří nám v jeho realizaci pomáhají dodnes.

*Luboš Sobotka, Pohled*



## MISIJNÍ KRÍŽ V RADOSTÍNĚ NAD OSLAVOU

**Ve dnech 16.11. – 23. 11. 2014 proběhla v naší obci mimořádná událost, a to Lidové misie, které mají oživit duchovní život farnosti. Naposled se zde konaly Svaté misie v roce 1948, tedy před 66 roky.**

V září tohoto roku rozhodlo zastupitelstvo obce, že přispěje k této významné události zhotovením dřevěného kříže, včetně vybudování betonového základu v parku pod hradební zdí, na jižní straně kostela. Vyvrcholením celého týdne byla mše svatá v sobotu 22. 11. 2014, po které naši hasiči za hojné účasti farníků přenesli Misijní kříž na místo určení, kde ho následně mistrně vztyčili. Následně kříž posvětil P. Marek Dunda, farář z Vranova nad Dyjí, hlavní koordinátor misii. Posléze mohli všichni přistoupit až ke kříži a položením ruky na dřevo kříže stvrdit svůj úmysl, který měl být v duchu „Konat dobro dobře“.

Osazením Misijního kříže na jižní stranu kostela se zvýraznila hlavní dominanta naší obce, zvláště nápadná při velice pěkném nasvícení za tmy. Nezbývá než poděkovat našemu panu faráři P. Mgr. Pavlu Habrovcovi a celému misijnímu týmu, který tuto akci po dva roky pečlivě připravoval.

*Josef Fabík,  
starosta obce Radostín nad Oslavou*





## STAROČESKÝ MASOPUST V HAMRECH

Masopustní obchůzka byla přijatá v roce 2010 na „Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO“. Obce Hamry a Studnice byly do tohoto seznamu zapsány.

Počátky masopustu a masopustních obchůzek sahají až do pohanských dob a váží se k zimnímu slunovratu. Masopustní období začíná na Tři krále a vrcholí v masopustní úterý před Popeleční středou. Doba konání masopustu se určuje zpětným odečítáním podle lunárního roku. Neděle po prvním úplňku následujícím po 21. březnu je nedělí velikonoční a 46 dní před ní je masopustní úterý.

### O MAŠKAŘE V OBCI HAMRY

Hamry u Hlinska patří k obcím, kde se ještě udržel zvyk staročeských maškar, který se v téměř nezměněné podobě udržel do současnosti.

### MASOPUSTNÍ OBCHŮZKA MÁ SVÉ TRADIČNÍ POSTAVY A TAKÉ SVÁ PRAVIDLA

Účastníci masopustního průvodu se v ranních hodinách shromáždí na předem dohodnutém místě, obléknou do masek a připraví na obchůzku. Pod vedením „laufra“ se průvod ve složení turků, kobyl, rasů, židů, kominíků a slaměných vydá pro „ženušku“ do jejího bydliště. Do kroku jim při tom hraje kapela. Všichni v průvodu ji přivítají a vydávají se ke starostovi požádat o povolení obchůzky. Laufr vysloví žádost

a starosta přednese nové veršované dobrozdání, při kterém všechny masky představí a seznámí s jejich posláním.

Oplátkou za svolení patří první tanec starostovi. Do dvora u starosty se hrnou Turci, dva modří, dva červení. Masky Turka se skutečně vztahuje k výbojným Turkům a k jejich slavným tažením Evropou. Poté maškara putuje dům od domu, kde muzikanti na přání domácích zahrájí. Turci ve vyžehlených postrojích se drží s hudbou, u stavení tancují a vyzývají hospodáře a hospodyně k tanci. Ostatní maškary prohání přítomné diváky. Přitom se maškary snaží nabídnout mnoho různých služeb. Tak například židé mezi přítomnými živě obchodují, rasové mezi muži hledají své zákazníky, aby je oholili, kominíci provádí kontroly kominů a stav kamen, slamáci dbají na požehnání dobré úrody. Kobylka prohání obtloustlejší účastníky průvodu. Každá maska má svoji roli, svůj úkol a nejde někde něco ošidit, vynechat. O masopustu mají maškary navrch. Něco si s nimi začít, to „smrdí“ saze-mi, ježovíci nebo válením slaměných.

Že čas maškary vypršel, poznáte snadno. Stačí se podívat kominíkovi na záda a na zadek. Na zádech má kominík našité hodiny, kde ručičky ukazují začátek maškarády. Hodiny níže umístěné říkají, kdy by měla

obchůzka vrcholit. Maškara pak končí obřadem zvaným porázení kobylky. Před hospodou u křížku se sejdou všichni. Maškary sundají své čepice a dají je na vůz k dání pocty kobylce a masopustního průvodu. Ras zvolna rozvine lejtstro a čte poslední řeč. V ní říká, kam všude kobyla maškaru dotáhla, že se na nikoho nezapomnělo, a rozděluje „maso“ z „porážky“.

Po proslovu dojde k tzv. poručení kobylky, ale návštěvníci se nemusejí bát! Tak smutně přece nemůže masopust skončit! Kobyla dostává štamprle na oživení, kapela zvesela zvučí první tóny Kobylky malé a před chvílí poražená kobyla vyskakuje. Maškary se pus-tí do tance s návštěvníky masopustu. Tancu-je všechno, co má nohy ...

Ještě púlhodinku po porážení kobylky vy-hrává kapela, ale nenastává oddechový čas, po maškaře se všichni sejdou k tancovačce. Maškarádi vydrží víc než kobyla!

**Pokud jsme Vás nalákali a už teď máte zájem staročeskou obchůzku navštívit, tak vězte! Masopustní průvod v Hamrech se bude konat 31. ledna 2015 Masopustní průvod ve Studnicích můžete prožít 14. února 2015**

K dobré zábavě patří také dobré jídlo a pití. Jako ochutnávku vyzkoušejte podle našeho receptu masopustní koblížky:

*50 dkg hladké mouky, 14 dkg másla, 6 žloutků a jedno celé vejce, 4 dkg droždí, vanilkový cukr, 3 lžíce rumu, špetka soli, citrónová kůra, vlažné mléko na zadělání*

V míse zaděláme z uvedených přísad vláčné těsto, které necháme v teple nakynout. Pak na pomoučněném vále tvoříme bochánky, které plníme libovolnou náplní. V koblížkách nejlépe chutnají povidla nebo mák. Koblížky pěkně prosmažte z obou stran. Po usmažení je dejte na papírový ubrousek, aby se vsákl přebytečný tuk a ještě vlažné obalujte v moučkovém cukru s vanilkou.

Přejeme dobrou chuť!

*Petr Stejskal, starosta obce Hamry*

## KAMENNÝ SVĚTNOVSKÝ MOST SE STAL KULTURNÍ PAMÁTKOU

Na místě starého dřevěného mostu byl roku 1847 ve Světnově postaven kamenný most přes Stržský potok. Stavba navazovala na stavbu okresní silnice (r. 1845), které starý dřevěný most nevyhovoval. Vrchnost dala svolení, přidala finanční dar ve výši 35 zl. a ze tří plánků kníže Dietrichštejn vybral most s jedním, 3 sáhy dlouhým, obloukem. Na jaře se se stavbou začalo, ale most měl dva oblouky s pilířem. Stavební mistr Jan Bauček se stavitelem Josefem Fučkem si museli dodat dřevo na lešení sami a za stavbu zodpovídali jeden rok od převzetí. Kámen, písek, vápno a všechny potřebný materiál poskytla obec. V roce zahájení stavby byla také stavba ukončena a předána do užívání.

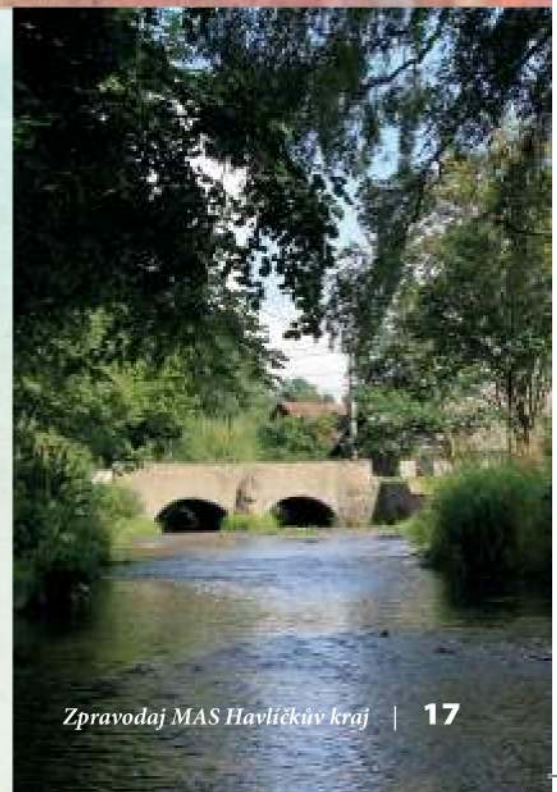
Most ze dvou klenutých oblouků vyskládaných z kamene, které se spojují ve středním pilíři, leží na místní frekventované komuni-

kaci a slouží dodnes. Po zelené značce se přes něj dostanete od Pilské nádrže do Tří Studní. Stavba je dokladem a příkladem kvalitní řemeslné práce z poloviny 19. století na Vysočině a vypovídá o kvalitě mostního stavitelství.

Na podnět naší obce byl most v roce 2014 prohlášen Ministerstvem kultury ČR kulturní technickou památkou. Naším cílem je zachovat a chránit tuto památku pro budoucí generace. Dosud toto historické přemostění opravovala obec sama, nyní však budeme mít možnost využívat případné granty a dotace určené k opravě nemovitých kulturních památek, aby občané Světnova mohli bezpečně překonávat tento potok bez větších problémů, tak jako naši předchůdci.

*Pavel Štefan, starosta obce Světnov*

Více historických údajů: Škarvada, Petr: Dějiny Světnova a jeho domů, r. 2012







## Peciválky z bramborového těsta

Uvaříme hrnec brambor, vychladlé brambory oloupeme a na jemném struhadle nastrouháme. Na vál vysypeme asi ½ kg hladké mouky, osolíme, přidáme 1 vejce a vše smícháme se strouhanými brambory. Propracujeme vláčné těsto, z kterého vyválíme válečky asi 20 cm dlouhé. Rukou válečky zploštíme a přendáme na sádlem vymaštěný plech. Na plechu ještě na jednotlivých válečkách naznačíme hranou nože asi 2 cm od sebe dílky. Pečeme ve vyhřáté troubě po obou stranách dozlatova. Ještě teplé válečky natrháme po dílkách do mísy, přelijeme vařící vodou (kdo má rád, vřelým mlékem), scedíme, omastíme máslem, posypeme mletým mákem a moučkovým cukrem. Promícháme a můžeme podávat.



## Tašky s pažitkou

Hladká mouka, vejce, sůl, troška vody – vypracovat těsto jako na nudle. Vyválet placku, kterou potřeme máslem, posypeme opraženou krupicí a nakrájenou pažitkou. Potom placku třikrát přeložíme: protilehlé strany přeložíme doprostřed a pak složíme ještě jednou k sobě (ohnuté strany přeložíme k sobě). Vznikne pruh, z kterého nakrájíme obdélníky – tašky, odkrojené strany dobře přimáčkneme. Vaříme asi 10–15 minut v mléce. Podáváme zalité mlékem, ve kterém se tašky vařily.



## Mrkvance z brambor

Potřebujeme asi 1 kg vařených jemně nastrouhaných brambor, ¾ kg hladké mouky (dle potřeby), 1 vejce a špetku soli. Vypracujeme těsto, z kterého vyvalujeme placky o průměru asi 15 cm. Placky plníme náplní z mrkve. Náplň: mrkev nastrouháme na středním struhadle a společně s cukrem podusíme na másle, vychladlou náplň klademe na placky, které přeložíme na polovinu, dobře uzavřeme. Pečeme po obou stranách na sádlem vymaštěném plechu.





## Škubánky (trpalky)

Oškrabané brambory opláchneme ve studené vodě, nakrájíme na stejně velké kousky, zalijeme vařící vodou, osolíme a uvaříme téměř doměkka. Část vody z brambor slijeme (vodu ponecháme jen do poloviny výšky brambor), obrácenou vařečkou uděláme do brambor několik otvorů, brambory zasypeme hrubou moukou a pod pokličkou necháme na malém plaménku propařit. Potom brambory rozštoucháme a vymícháme z nich hladké těsto. Lžící, namáčenou v rozehrátém sádle, vykrajujeme škubánky, pokládáme je na talíře a přelijeme rozehrátým máslem. Sypeme moučkovým cukrem a podle chuti mákem nebo strouhaným tvarohem.

Škubánky se vařily ve všech rodinách. Dcery, které se vdávaly, musely umět vařit a postarat se o manžela a budoucí rodinu. Ke škubánkům se vztahuje příhoda: Po svatbě odváželi nevěstu do domu ženichova. Mezi vraty si mladá vzpomněla, že neví, kolik děr má udělat do brambor při vaření škubánků. Volá tedy na matku: „Kolik štouchů do kucmochu?“ a matka odpovídá „Pět, s Pánem Bohem, jed!“



## Bramborové placky – pekáčky

V době mého dětství jsme tuto pochoutku mívali doma dost často. Když maminka řekla, že dneska budou pekáčky, tak jsme se my děti zaradovaly. Placky nám chutnaly a další výhodou bylo, že se nenadělalo moc nádobí.

Na placky potřebujeme: přibližně 1 kg vařených brambor ve slupce, asi 300 g hladké mouky, sůl, máslo. Řídím se pravidlem: mouky dám asi tolik, kolik váží třetina oloupaných brambor.

Postup: Uvařené brambory scedíme a necháme vychladnout. Nejlépe se pracuje s brambory vařenými den předem. Studené brambory oloupeme, nastrouháme na jemném struhadle a osolíme. Přidáme hladkou mouku a vypracujeme vláčné a nelepivé těsto. Rozdělíme ho na menší kousky a vyválíme z nich asi 2 mm tenké placky tak velké, aby se nám vešly na pánev. Během vyvalování je třeba těsto podsypávat moukou. S bramborovým těstem pracujeme rychle, aby neřídlo, a zbytečně do něho nepřidáváme mouku, bylo by tvrdé.

Dříve se placky pekly přímo na rozpálených plátech kamen, nám musí postačit teflonová pánvička nebo rozpálená

litinová plotýnka. Pečeme nasucho z obou stran a přebytkovou mouku z pánvičky průběžně odstraňujeme, aby se nepřepalovala. Pekáčky jsou hotové, když se na jejich povrchu tvoří tmavohnědé puchýřky. Ještě horké je mažeme z obou stran přepuštěným máslem a skládáme na sebe do porcelánové mísy, aby se dobře propařily. Místo másla můžeme použít i husí nebo kachní sádlo.

Kdo má rád sladká jídla, může pekáčky sypat mletým mákem smíchaným s cukrem. Tuto variantu můžeme vylepšit tím, že placky nejprve namažeme švestkovými povidly a pak posypeme mákem a cukrem.

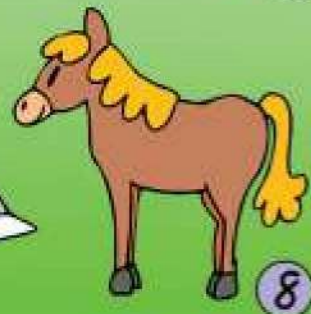
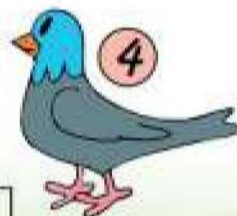
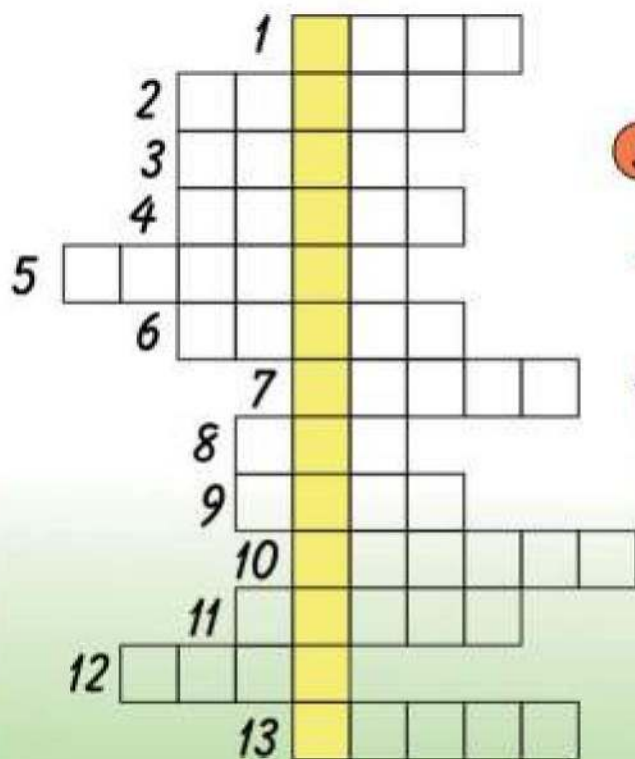




# LUŠTĚNÍ PRO NEJMENŠÍ DOPLŇOVAČKA S VÝHROU

Napiš do políček slova podle čísel u obrázků a vylušti tajenku, která se skrývá ve žlutých políčkách.

## ZVÍŘÁTA NA VENKOVĚ



**Luštěte a získejte odměnu**  
Podaří se vám vyplnit všechna políčka?

Jak se můžete soutěže zúčastnit?  
Stačí správně vyluštít tajenku a svou odpověď zaslat na e-mailovou adresu: [puzova@havlickuvkraj.cz](mailto:puzova@havlickuvkraj.cz), a to nejpozději do 20. ledna 2015!  
Nezapomeňte prosím napsat kontakt na vás, adresu, případně telefon.  
Deset vylosovaných luštitelů získá věcnou cenu.